

www.jollibread.com

© Del text: 2021, Miquel Arguimbau

© D'aquesta edició:

2023, Sanoma Infantil y Juvenil, SL i Grup Promotor, SL.

Jolibre és una marca registrada directament o indirectament per Grupo Santillana Educación Global, SLU, llicenciada a Sanoma Infantil y Juvenil, SL.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-1152-006-5

Dipòsit legal: M-3307-2023

Printed in Spain – Impres a Espanya

Primera edició: abril de 2023

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Coordinació editorial:

Marta Olivares

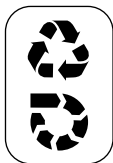
Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega,

Álvaro Recuenco i Laura Ruiz

Les matèries primeres utilitzades en la fabricació d'aquest llibre són reciclables i compleixen àmpliament la normativa europea de sostenibilitat, economia circular i gestió energètica.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Tut i Carter

Miquel Arguimbau

Il·lustració de coberta d'Irene Pérez

jollibre

*A la Loli, el Daniel, el Miki, el Xavi, la Jana, la Kris,
als nets Daniel i Adam i als que puguin venir.*

*I també al Juan G. R. per compartir la passió
per l'Egipte faraònic.*

**4 de novembre
de 1922**

Clareja a la Vall dels Reis

Anglaterra

Tres setmanes abans

—Saps, Howard? Al final de la darrera campanya et vaig donar la meua paraula que et facilitaria els diners necessaris per fer-ne una més. Només una, la darrera. Soc home de paraula, fins i tot en unes circumstàncies tan adverses com les actuals. La família no deixa d'insistir, amb molta educació, perquè no em gastis ni una lliura més en allò que consideren un malbaratament indigne d'un lord. Fins i tot han intentat, sense èxit, que em visités un d'aquests metges que analitzen la ment. Com haguessin celebrat que em diagnosticués bogeria i així quedar-se la fortuna i el patrimoni! I què puc dir d'una premsa determinada? Per a alguns periodistes hauria estat una gran notícia. És fàcil imaginar els titulars: «Lord Carnarvon, boig». «L'aristòcrata que ha malbaratat la fortuna heretada en cavalls, automòbils i a finançar els somnis

d'un aprenent d'explorador com Howard Carter». Des de quan treballem junts, Howard?

—Des del 1907.

—Ho sé, ho sé... La salut, Carter... I per què ara et dic Carter? La salut empitjora dia a dia, de fet, la salut i l'economia caminen actualment de la mà a la meva vida. Marxes demà, oi?

12

—Efectivament, lord Carnarvon.

—Jo a vegades et dic Howard i d'altres Carter, però tu sempre tan formal.

Lord Carnarvon s'aixeca de la butaca i serveix dues copes de xerès. Carter l'observa pensatiu i preocupat davant la dificultat de moviments de l'amfitrió.

—Càlid, dolç, certament embafador —comenta lord Carnarvon mentre ofereix la beguda al seu patrocinat—. Un xerès és molt indicat per a un brindis. Brindem per l'èxit.

Carter s'aixeca per al brindis i tot seguit ambdós es deixen caure a les respectives butaques.

—Sí, Carter, sí, el meu cos ja no és el que era... Ni el teu, si em permets; sembles molt cansat.

—Han estat uns dies durs aquí, a Londres. Aquesta ciutat m'asfixia: la burocràcia, la multi-

tud, els sorolls. Però el que m'ofega de veritat és la distància que em separa de la Vall dels Reis. Quan poso rumb cap a Egipte, cada milla sembla retornar-me una glopada d'aire.

—Ja saps que altres experts asseguruen que allà, a la Vall, no hi ha res més sota la sorra —apunta lord Carnarvon.

—Ignorants! —crida Carter.

—O hipòcrites, Howard —reflexiona Carnarvon—. Temen que els passem les mans per la cara, perquè, mentre diuen que és d'estúpids continuar excavant a la Vall, molts no paren buscant el mateix que nosaltres. Una tomba intacta, plena de tresors. —Per moments sembla que el vi ha donat noves energies a lord Carnarvon.

—La Vall amaga grans tresors, n'estic convençut —respon Carter—. I li diré una cosa més: al llarg de les pròximes dècades sortiran a la llum troballes insospitades. Aquella civilització fou d'una grandesa incomparable.

—D'això ja me'n vas convèncer fa quinze anys. Però se'ns escapa el somni de trobar el que tant se'ns està resistint. O millor dit: a mi se m'escapa el temps i a tu, el somni. M'agradaria acompa-

nyar-te, Howard, però esperaré aquí amb l'esperança que algú truqui a la porta amb un missatge teu on em diguis que has trobat coses meravelloses. On penses treballar?

—Prop d'on ho vaig fer la darrera campanya.

—La sisena.

14

—Sí, la sisena campanya en quatre anys. En soc conscient.

—No t'alteris, Howard.

—M'altero, Carnarvon, i deixo el títol a un costat, m'altero sempre davant la proximitat d'una nova campanya, m'altero quan soc a Anglaterra pensant en la Vall, m'altero quan sento que mai no trobarem res i m'altero perquè sé que, si el gran descobriment no el faig jo, un dia no gaire llunyà el farà algú altre.

—Apura el xerès. Deies que excavaràs prop d'on ho vas fer...

—Prop de la tomba de Ramsès VI.

—Oh! Si no m'equivoco, un lloc sense cap indicati d'haver guardat una tomba reial.

—Exacte, i potser escapa de tota lògica als ulls dels qui allà busquem fer un gran descobriment. Les sis campanyes anteriors m'han ensenyat que

ha arribat el moment de jugar-m'ho tot a la intuïció. Cert, no hi ha cap indici que auguri la troballa d'una tomba, però... Ha dit unes paraules que em posen nerviós. Les que fan referència als possibles titulars respecte a la seva fortuna malbaratada en un aprenent d'explorador.

—Cert, Carter, fins i tot la meva filla intenta que alguns diaris no arribin a les meves mans, cosa impossible, els puc llegir aquí o al club, i en ocasions els fracassos individuals semblen tenir més importància que la recuperació social i econòmica que encara patim després d'aquesta guerra tan terrible. Només han passat quatre anys i, darrere de tantes notícies frívoles i intranscendents, crec que hi ha un interès no gens casual per aconseguir que determinats lectors oblidin els seus morts oferint les desgràcies, autèntiques o no, de la classe alta a la qual pertanyo.

Després d'una llarga xerrada amb el seu patrocinador, Carter surt al carrer i comença a caminar. Quan ha fet poques passes algú se li apropa.

—*Mister Carter*, perdoni si el molesto, em dic Walter Douglas, treballa per a *The Times* i demà

viatge cap a Egipte. M'agradaria que em donés alguns consells, ja que es tracta del meu primer viatge a aquell...

—Periodista? —l'interromp Carter—. I què han perdut vostè i *The Times* a Egipte? Vol un consell? Quedi's a Londres!

—Això no ho faré, *mister* Carter.

16

—Cada vegada que un diari escriu sobre faraons i piràmides, massa lords i les seves dones pensen a prendre un te navegant pel Nil, i cregui'm, no m'importaria gens ni mica que quan trepitgesin la sorra del desert fossin víctimes de la picada d'un escorpí.

—Però li deu molt a un lord, *mister* Carter.

—Exacte, a un, per això detesto la resta. I ara, m'agradaria continuar caminant sense la seva companyia.

—Una pregunta, només una! —exclama el periodista—. Si fracassa en el seu objectiu, lord Carnarvon ja no el finançarà més? És la seva darrera oportunitat?

—Hauria de donar-li dues respostes i m'ha dit «una pregunta». Adeu!

Luxor
28 d'octubre de 1922

Howard Carter arriba per fi a Luxor. No pensa perdre ni un segon. Creua el Nil i a la riba est munta a cavall per anar a la Vall dels Reis. Ho fa acompanyat d'Amin, el seu home de confiança.

17

Des que va marxar d'Anglaterra ha recordat una i una altra vegada la conversa amb lord Carnarvon i les preguntes del periodista. Sí que estava davant de la darrera oportunitat. Si fracassava, sabia que ningú no tornaria a finançar cap dels seus projectes.

Howard Carter? Ah, el que va arruïnar l'il·lús de Carnarvon. No, digui-li que no puc rebre'l.

Però, com gosa aquest pobre diable pensar que puc ser el seu mecenes? Desfeu-vos d'ell, no el penso veure!

Carter? Li hauria anat millor si hagués estat engolit per les sorres del desert. Almenys se'l recordaria com un aventurer boig víctima de les seves passions per l'antic Egipte.

—Iniciarem la trinxera des d'aquest punt cap al sud —assenyala Carter—, cap a les cabanes que probablement van aixoplugar els obrers que van fer la tomba de Ramsès VI. Haurem de remoure molts enderrocs i una gran quantitat de sorra. Contracta homes. Necessito un equip que treballi dur. I no em portis familiars rondinaires ni desconeguts que no sàpigues on viuen i que no puguem trobar si no venen a treballar o trobem objectes de valor. Entesos? Gent forta i de fiar. No perdem el temps. Començarem l'excavació el primer dia de novembre. Ves-te'n!

Després de quedar-se sol, Carter respira profundament i arrossega per la sorra una de les botes de muntar traçant la línia que aviat es convertirà en trinxera. Després, amb les dues botes, esborra el dibuix per evitar que cap competidor massa curiós tingui pistes sobre quina és la seva intenció.

Ha de tornar a Luxor, alimentar-se, rentar-se i descansar. Mira la Vall. Hi ha alguna cosa en aquest lloc que li diu que li pertany, no com una propietat com les de lord Carnarvon, sinó per una relació sentimental, profunda, íntima. Des que als

disset anys va arribar a Egipte per primer cop per fer dibuixos sota les ordres de Petrie o Maspero, té la sensació que la seva vida només té sentit quan busca allò que roman ocult durant molts segles.

Amarna, l'Horitzó d'Aton Més de tres mil anys abans

20 El jove Tut juga amb Ankhesenpaaton als jardins dels palaus d'Amarna. Estan envoltats de flors i ella li ha fet una corona que li posa al cap. El murmuri de les fonts d'aigua es confon amb el repicar de les eines d'un artista que treballa al seu taller.

Nefertiti posa per a l'escultor Tutmose, que està modelant el guix i la pedra calcària, quan ella rep la visita del seu espòs, Akhenaton.

—Deixeu-nos sols —diu el faraó.

L'artista obeeix i abandona l'estança on està esculpint el bust que el mateix rei li va encarregar amb unes paraules que mai no podrà oblidar: «La bellesa de la meva dona traspasa els límits de la imaginació. Podràs contemplar-la amb els teus ulls si les teves mans, i la màgia que aconseguies amb elles, plasmen el seu rostre amb el mate-

rial que triïs. Vull que l'obra teva sobrevisqui als mateixos déus».

Tut i Ankhesenpaaton senten veus. És evident que es tracta d'una discussió. Tut agafa la mà de la seva estimada amiga i corren a amagar-se prop de la porta mig oberta del taller. La curiositat supera la prudència i senten el diàleg dels adults.

—No podem continuar així, Akhenaton, el teu somni et costarà la vida.

—Pateixen sense motiu.

—Sense motiu? Què és un faraó si els que l'envolten conspiren contra ell?

—Sempre hi ha conspiracions, per això vam abandonar Tebes, per això no vaig voler anar a Memfis, per això vaig crear l'Horitzó d'Aton, per allunyar-me dels traïdors, per viure entre la natura, per gaudir d'aquest do en forma d'aigua eterna, el Nil. Compleixo el desig d'Aton i així sembla que ho vas entendre quan t'ho vaig dir, Nefertiti.

—Llavors les teves paraules no em van deixar veure la realitat. Potser el desig d'Aton és que desapareguis prematurament? No t'adones que fins i tot els més propers preparen el teu relleu? Parla'ls, escolta'ls, potser així encara som a temps d'evitar

una tragèdia. —Tot i la fermesa que vol aparentar, la veu de Nefertiti sembla trèmula.

Akhenaton mostra la seva disconformitat.

—Que els escolti? Ja ho he fet massa cops. Sempre demanen el mateix: que restauri l'adoració als antics déus, que conquereixi altres terres, que enviï les tropes a morir i a matar per enfortir Egipte. Potser és la mort a mans del presumpte enemic la manera de donar sentit a la vida? Quan arribi la meva mort terrenal, haig de presentar-me al judici final amb les mans tacades de sang?

—Si ets aliè als perills que aguaiten Egipte i els enemics conquereixen les nostres terres, com et presentaràs al judici d'Anubis?

—Egipte mai no serà conquerit! Si les nostres tropes no pretenen el que pertany a altres pobles, ens hauran de respectar de la mateixa manera que jo els respecto a ells.

—Vaig creure en el teu somni, Akhenaton; ara, en dubto. El teu somni és massa bonic per fer front a l'odi que va provocar entre els més poderosos i perversos, que de cop i volta van veure perdre els palaus, el poder, la riquesa.

—Ets tan maca, Nefertiti... El dubte és raonable en moments de debilitat i probablement pateixes un d'aquests moments d'incertesa. Vols que les teves serventes et preparin un bany?

Nefertiti s'enfurisma en sentir aquestes paraules.

—Prou, Akhenaton, ja n'hi ha prou! —crida—. Em banyo tres vegades al dia, el meu cos fa olor de gessamí i perfums, la meva pell és tan suau com la d'un nadó... T'estimo, Akhenaton, però sé que a més d'estar envoltats de cants a l'amor i a la natura, de viure com si fóssim plens d'alegria i il·lusió, existeix una realitat de la qual hem fugit, però que ens persegueix. Perquè no es pot fugir de l'avarícia ni tampoc de la responsabilitat, i tu, Akhenaton, intentes no fer front a la responsabilitat. Ets faraó d'Egipte, i a Egipte li deus més que a mi, més que a tu.

—Per Egipte he aixecat una nova capital a meitat de camí entre les dues ciutats que representaven el centre de la cobdícia. —Com si les paraules que sent de Nefertiti li haguessin ferit l'ànima, el faraó mostra el seu menyspreu vers aquells qui va rebutjar.— Els responsables es beneficiaven de les

riqueses que no els pertanyien amb l'excusa de servir els falsos déus, engreixaven les seves panxes i arques més i més. Utilitzaven el poder per al seu propi benefici.

24 —I en fer-ho has oblidat que aquells a qui et refereixes són un exèrcit més perillós que no pas els enemics que Egipte ha derrotat al camp de batalla. Perquè ells no lluiten cos a cos, ells maten per l'esquena quan es fa fosc, quan ningú no els veu. Són com la serp o l'escorpí. I, pitjor encara, diuen que parlen en nom dels seus déus!

—Si la teva fe en mi flaqueja, llavors patiré. No et dedico tot el que soc?

—Estàs cec, cec d'amor cap a mi, cap als altres. Si t'estimes a tu mateix, Akhenaton, si entre tant amor que hi ha al teu cor en tens una mica per a tu, desperta i comprova per tu mateix que la traïció habita entre nosaltres. La traïció que va néixer a Tebes s'ha convertit en una epidèmia i ja ha contagiat els que són a prop teu i meu...

Tut i la seva acompanyant han tret el cap per veure l'interior del taller. Sorpresos per la disputa, veuen com el faraó agafa els braços de Nefertiti, no d'una manera violenta, sinó de súplica.

—Parla, Nefertiti, intueixo que saps més del que dius.

—Sé tot allò que els meus ulls no es neguen a veure, sé tot allò que les meves orelles no es neguen a escoltar. Què penses que fa el general Horemheb, a més de manar en nom teu l'exèrcit d'Egipte?

—Si ho saps, digues-m'ho.

—Ha nascut en ell la llavor de la desesperació. No permetis que floreixi allò que encara no arribava a brot. El teu deure com a faraó és ser fort. Les tropes necessiten veure't dirigint aquell que els ordena. Horemheb és un general. Tu ets el representant d'Aton a la Terra.

—Els meus antecessors han participat en mil batalles, han armat el seu braç per conquerir terres i tresors. Per què jo haig de fer com ells? Que potser no és l'amor el que ens diferencia dels altres éssers vius?

—I mentre tu fas lloances a l'amor, mentre tu respires els perfums de totes les flors dels nostres jardins, mentre demanes als músics que facin acords cada vegada més bonics i harmoniosos, els núvols tan poc propicis a Egipte comencen a enfosquir el teu regnat.

—Aton brilla més des que vaig reconèixer la seva grandesa en considerar-lo com l'única i autèntica deïtat.

—Brilla més? Creus que el teu poble ha abandonat el culte als altres déus? Per cada egipci que només dedica pregàries a Aton, mil reten culte als mateixos déus que respectaren els nostres avantpassats.

—Perquè els sacerdots a qui vaig retirar els seus poders continuen alimentant aquestes creences amb l'esperança que algun dia es produeixi una revolta de la qual hauran estat els instigadors. No puc eliminar en un tres i no res les supersticions de tantes generacions passades. La meva força no pot ser la raó, la raó necessita massa crescudes del Nil per donar els seus fruits. Avui, la meva força és un missatge d'amor.

—El missatge d'amor més bonic mai no conegut, un missatge d'amor que em va captivar, però jo només soc un gra en una sitja que guarda el fruit de la millor collita. Posa't en alerta, faraó, els voltors no dubten a fer miques l'animal indefens.

Akhenaton no pot deixar de mirar la seva estimada.

—Ets bella i encara més quan t'enfurismes.

—La bellesa es marceix, Akhenaton. És aquest el motiu pel qual has volgut reflectir-la en aquest bust que amb tanta delicadesa està fent Tutmose?

—Està fent una obra fabulosa. Dubtava si seria capaç de plasmar tanta meravella. Serà recompensat, ell i la seva família.

—I com ho faràs? Amb amor? —ironitza ella.

—Em fereixen les teves paraules, Nefertiti.

—Cuida't de les veus que et negues a escoltar, Akhenaton. I, si no vols protegir-te contra els traïdors, allunya del perill el petit Tut perquè, arribat el cas, sigui el teu successor.

—Resten moltes crescudes del Nil per veure'l al tron.

—Només podem confiar en Ai, el meu pare. Ell l'instrueix.

Akhenaton sembla superat, decebut davant l'allau de raonaments pessimistes de la seva estimada. Respira impacient, tens, abatut.

—Oh, Nefertiti, per què vius amb tantes sospites? A l'Horitzó d'Aton, els grans disposen de temps per compartir les experiències de la vida amb els més joves, per il·lustrar-los i guiar-los. Ins-

truir Tut és una de les obligacions del noble i fidel Ai. Prou, Nefertiti, prou de temors!

Una mà d'Akhenaton tanca voluntàriament la porta, i, tot i que els joves encara poden sentir les veus, les paraules aviat es converteixen en sospirs.

28 Tut i Ankhesenpaaton decideixen que és el moment de mullar els seus cossos amb l'aigua d'un dels estanys artificials que abunden als jardins dels palaus.

—És cert, Tut? —pregunta ella mentre esquitxa el seu company—. Seràs faraó?

—No ho sé. Crec que sí.

—Per què mires així el meu cos despullat? El veus cada dia.

—Et casaràs amb mi? —respon Tut.

—No ho sé. No soc jo qui ha de triar espòs.

—Si soc faraó, t'hi obligaré —diu ell aixecant el mentó cap al cel com ha vist fer mil vegades a Akhenaton.

—Llavors, hauré d'obeir —replica ella entre rialles.

Mentre uns criats, sempre atents, eixuguen els cossos dels joves, Akhenaton i Nefertiti surten del taller de l'escultor. Caminen a poc a poc. Ella pas-

sant un braç per la cintura d'ell i deixa que el cap li reposi sobre l'espatlla. Ell fa un somriure que sembla il·luminar el seu llarg rostre. Per un instant es creuen les mirades dels quatre.

—Tut, quan vegis que la llum s'amaga darrere les muntanyes, vine a veure'm.

—Així ho faré, faraó.

La parella s'allunya com si la discussió anterior mai no s'hagués produït.

—Saps què faré mentre vas a la cita amb el faraó? Parlaré amb Nefertiti. Vull preguntar-li algunes coses —diu Ankhesenpaaton.

—Digues-me-les!

—No sé si haig de dir-te-les —xiuxiueja ella molt múrria—. Si em fas un petó te'n diré una.

Tut accepta fent veure que ho fa a contracor. Els seus llavis freguen una de les galtes d'Ankhesenpaaton.

—Li preguntaré com ha aconseguit que Akhenaton, sent qui és, amb el poder que té, estigui tan enamorat d'ella.

—I penses que t'ho dirà?

—Ha de fer-ho, per si algun dia soc l'esposa del faraó Tut...